

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O SMERNICI MiFID

1. Čo je to MiFID a čo pre klienta znamená?

Skratka MiFID pozostáva z anglických slov Markets in Financial Instruments Directive. Je to európska smernica, ktorá upravuje obchodovanie na trhoch s finančnými nástrojmi. Cieľom smernice je zlepšiť transparentnosť ponúkaných služieb na finančných trhoch, podporiť konkurenčné prostredie, zvýšiť ochranu investorov a harmonizácia rozličných obchodných systémov.

Klient sa s pojmom MiFID v praxi stretne, ak sa rozhodne investovať na finančných trhoch.

Na Slovensku je MiFID implementovaný do zákona č. 566/2001 (novelizovaný zákonom č. 209/2007 Z. z.) o cenných papieroch, do opatrenia NBS č. 378/2007 Z. z. o poskytovaní informácií a do odporúčania Útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS zo 17. októbra 2012 č. 3/2012 k určitým aspektom požiadaviek vhodnosti podľa MiFID.

2. Ciele MiFID-u a ich uplatnenie v ČSOB

Hlavné ciele MiFID-u sú:

- vytvoriť rovnaké podmienky pre investičné služby vo všetkých členských štátoch EÚ,
- zvýšiť ochranu klientov – investorov,
- zvýšiť trhovú transparentnosť,
- vytvoriť efektívnejší kapitálový trh.

ČSOB musí pri každom predaji finančných nástrojov podrobne preskúmať vhodnosť daného produktu pre klienta prostredníctvom tzv. testu vhodnosti. V tomto teste sa získavajú informácie o klientovi, na základe ktorých je ČSOB schopná posúdiť, či je príslušný finančný produkt pre klienta vhodný z hľadiska jeho skúseností s investovaním, charakteru finančného produktu, finančnej situácie klienta a investičných zámerov.

Hlavným výstupom testovania je teda určenie správneho produktu pre správneho klienta.

3. Kategorizácia klientov

MiFID kategorizuje klientov do troch skupín podľa ich znalostí, skúseností a v prípade právnických osôb tiež podľa veľkosti a typu spoločnosti:

- Oprávnená protistrana** – do tejto kategórie spadajú obchodní partneri, ktorí sa zo zákona považujú za dostatočne skúsených a veľkých pre obchodovanie na finančných trhoch, teda nepotrebujú dodatočnú ochranu – banky, poisťovne, správcovia fondov, investičné spoločnosti, centrálné banky, dôchodkové fondy, vlády štátov, nadnárodné organizácie atď. Každá oprávnená protistrana je oboznámená so svojou kategorizáciou a vyjadruje s ňou súhlas. Oprávnená protistrana môže obchodovať so všetkými produktmi finančných trhov aj bez vyplňania testu vhodnosti (pozn. oprávnená protistrana môže požiadať aj o inú kategorizáciu pre všetky alebo niektoré typy nástrojov).
- Profesionálny klient** – je klient, ktorý má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s tým spojené (napr. veľké nadnárodné spoločnosti, obchodníci s cennými papiermi).
- Neprofesionálny klient** – kategória zahŕňa všetkých ostatných bežných klientov, ktorí nespĺňajú podmienky pre profesionálneho klienta alebo oprávnenú protistranu (väčšinou fyzické osoby alebo živnostníci).

Jednotlivé kategórie klientov majú legislatívne presne definovaný prístup zo strany finančnej inštitúcie. Každá kategória klientov má nárok aj na odlišný stupeň ochrany, pričom neprofesionálni klienti požívajú najvyššiu ochranu, oprávnené protistrany najnižšiu mieru ochrany investora. Ochrana je zameraná najmä na poskytnutie vhodného produktu pre každú kategóriu investora, čo je zabezpečené vyhodnotením tzv. testu vhodnosti vyplneného klientom.

V prípade kategórie „profesionálny klient“ a „neprofesionálny klient“ je potrebné vyplniť test vhodnosti (v ČSOB je to Investičný dotazník v prípade investičných produktov, resp. Komplexity dotazník v prípade hedžingových produktov), na základe ktorého potom môže banka určiť ten správny produkt pre daného klienta.

Pre každú kategóriu klientov sú v zákone presne definované požiadavky na obsah a rozsah informácií, ktoré je banka povinná poskytnúť klientovi pred realizáciou operácie s finančnými nástrojmi.

4. Produkty a služby, ktoré spadajú pod MiFID reguláciu

Produkty:

- podielové fondy,
- dlhopisy,
- akcie,
- zmenky,
- nástroje peňažného trhu,
- opcie, forwardy, swapy,
- hypotekárne záložné listy
- a iné deriváty.

Investičné služby, najmä:

- prijatie a postúpenie pokynu klienta týkajúceho sa jedného alebo viacerých finančných nástrojov,
- vykonanie pokynu klienta na jeho účet,
- investičné poradenstvo,
- riadenie portfólia.

MiFID sa netýka:

- sporiacich účtov,
- bežných účtov,
- vkladných knižiek,
- termínovaných vkladov,
- dôchodkových fondov,
- stavebného sporenia,
- netermínovaných obchodov s cudzími menami,
- poisťných produktov,
- zlata a iných komodít.

5. Poskytnutie investičného poradenstva klientovi

Investičným poradenstvom je poskytovanie osobného odporúčania klientovi na jeho žiadosť alebo na základe podnetu banky v súvislosti s jedným alebo viacerými obchodmi s finančnými nástrojmi.

Pri poskytovaní investičného poradenstva banka zisťuje od klienta informácie o jeho:

- finančných zdrojoch,
- vedomostiach a skúsenostiach spojených s investíciami,
- investičných cieľoch (investičný horizont).

Na základe vyššie uvedených zistení stanoví investičný profil, resp. profil komplexity klienta.

6. Informovanie klienta

Banka je povinná poskytnúť klientovi v zrozumiteľnej forme všetky informácie, ktoré sú potrebné na to, aby mohol správne porozumieť charakteru a rizikám investičnej služby, konkrétnemu druhu ponúkaného finančného nástroja a následne zodpovedne prijať investičné rozhodnutia.

Informácie sa týkajú najmä:

- investičných služieb, ktoré banka poskytuje,
- finančných nástrojov vrátane poučení a upozornení v súvislosti s rizikami, ktoré súvisia s investíciami do týchto nástrojov, s ochranou finančných nástrojov alebo peňažných prostriedkov klienta,
- miesta výkonu služby, nákladov a súvisiacich poplatkov.

Podrobnejšie informácie o Smernici MiFID, novele zákona o cenných papieroch a investičných službách a informácie súvisiace s touto témou získajú:

existujúci klienti:

- na webovej stránke Československej obchodnej banky, a.s.,
- u svojho klientskeho pracovníka, vzťahového manažéra alebo privátneho bankára, s ktorými komunikujú v súvislosti s finančnými nástrojmi,
- na nonstop linke ČSOB na čísle 0850 111 777.

noví klienti:

- v každej retailovej pobočke ČSOB, v každej korporátnej pobočke ČSOB, v regionálnych ČSOB pobočkách pre private bankovníctvo, prípadne na Odbore finančných inštitúcií a custody ČSOB,
- na nonstop linke ČSOB na čísle 0850 111 777.